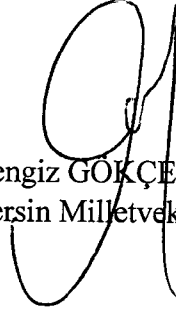

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar PEKCAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Cengiz GÖKÇEL
Mersin Milletvekili

Türkiye, İran ve Orta Asya'ya yönelik transit ihracatın merkezlerinden biridir. Transit ihracat gerçekleştiren çok sayıda firma sadece dış ticaretle ülkemize döviz girdisi sağlamakla kalmamakta, aynı zamanda lojistik firmaları ile bağlı sektörlerin de canlanmasını sağlamaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü tarafından pandemi ilan edilen Covid-19 salgınıyla mücadele esnasında transit ihracat da dâhil olmak üzere birçok alanda tedbir alınmış, devamlılığı sağlanması güvence altına alınması gereken yaş meyve ve sebze dış ticaretinde düzenlemelere gidilmiştir. Ancak yaş meyve ve sebze transit ihracatı gerçekleştiren firma yetkilileri Nisan ayının ilk haftasından itibaren sorun yaşadıklarını ve çözüm noktasında muhatap bulamadıklarını iletmışlerdir.

İhracatçılarımızın aktardığı bilgilere göre, muz transit ihracatı gerçekleştiren firmalar, 23 Şubat'ta İran ile sınır kapılarımızın kapanmasının ardından 10 günlük gecikmeyle 6 Mart tarihinde Iğdır Dilucu sınır kapısına yönlendirilmiştir. Mart ayı boyunca Nahcivan'ın Culfa Serbest Bölgesine yüklerini boşaltan TIR'larımız transit ihracatı bu şekilde sürdürmüştür. Ancak 10 Nisan'dan itibaren TIR'ların Nahcivan'a geçişine izin verilmemiş, Dilucu'nda bulunan TIR'larımız Van Kapıköy Sınır Kapısına, tren vagonlarıyla sevkiyat yapılmak üzere yönlendirilmiştir. Hâlihazırda 200 kadar TIR'ın Kapıköy'de bulunduğunu ve uzun kuyruklar oluştuğunu aktaran nakliyecilerimiz, günde en fazla 25 vagonun yüklenebildiğine dikkat çekmiş ve bunun yaş meyve ve sebze sevkiyatı için uygun olmadığını belirtmişlerdir. Sınır Kapımızda oluşan uzun kuyruklar ve bekleme süresinin uzunluğu nedeniyle transit ihracatı gerçekleştirilen muzların çürüdüklerine dair görüntüler paylaşılmıştır. Vagonlarda soğutucunun bulunmamasının, sevkiyatı gerçekleştirilen ürünlerin dayanıklılığının azalmasına neden olacağı uyarısında bulunan sektör temsilcileri, transit ihracatımızın engellenmesi durumunda pazardaki payımızın Dubai, Kuveyt ve Um Kसर Limanlarına kayacağını kaydetmişlerdir. Söz konusu durum ihracat firmalarımızdan lojistiğe binlerce ailenin geçim kapısını ellerinden almak anlamına gelecektir.

Hâlihazırda zor koşullarda sınırda bekleyen lojistik esnafı başta olmak üzere ihracat firmaları, fiziki şartları uygun olan Doğubayazıt Gürbulak ve Hakkâri Esendere Sınır Kapılarının yük değişimine olanak tanıyacağını belirtmektedir. Buralarda yapılacak düzenlemelerle İran ve İran üzerinden Türki cumhuriyetlere gerçekleşen yaş meyve ve sebze nakliyatının düzene kavuşabileceği önerilmiştir. Ayrıca Iğdır Dilucu Sınır Kapısının,

Nahcivan'ın Culfa Serbest Bölgesine geçişler için yeniden açılmasının transit ihracatımızın rahatlatılması konusunda önemli olduğu kaydedilmiştir. Bugün muz özelinde yaşanan sıkıntılar, hasadı başlayan kayısı, şeftali ve nektarin gibi sert çekirdekli meyvelerin ihracatını gerçekleştiren üreticiler ve ihracatçılar arasında tedirginliğe neden olmuştur. Korona virüsü nedeniyle zor zamanlardan geçtiğimiz bugünlerde tarımın ve tarımsal üretimin önemi bir kez daha anlaşılmıştır. Bu dönemde üreticilerimizi tedirgin edecek uygulamalar yerine onlara güven verecek önlemler alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1 – Ülkemizin önemli gelir kaynaklarından biri olan yaş meyve ve sebze transit ihracatının engellenmesinin gerekçesi nedir?

2 – Van Kapıköy Sınır Kapısından Nisan ayı boyunca günde kaç vagon yaş meyve ve sebze sevkiyatı gerçekleşmiştir?

3 – Iğdır Dilucu Sınır Kapısının, Mart ayı boyunca açık olmasına karşın Nisan ayında yaş meyve ve sebze ihracatına kapatılmasının gerekçesi nedir?

4 – Yıllara göre ayrı ayrı belirtilmek üzere, son on yılda ülkemizin Transit İhracat hacmi ne kadar olmuştur?

5 – Sınırlarımızda bekleyen TIR'ları kullanan şoför esnafımız için tuvalet, banyo ve gıdaya erişim başta olmak üzere sağlık ve hijyenlerini sağlamaya yönelik ne gibi tedbirler alınmıştır?

6 – Yaş meyve ve sebze ihracatının Doğubeyazıt Gürbulak ve Hakkâri Esendere Sınır Kapılarından gerçekleştirilmesine yönelik çalışmanız mevcut mudur?

7 – Yaş meyve ve sebze ihracatına kapatılan Iğdır Dilucu Sınır Kapısının yeniden faaliyete alınmasına yönelik bir çalışmanız mevcut mudur?